

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 146/10
23.06.2010. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Nevenke Važić, predsednika veća, Anđelke Stanković, Ljubice Knežević-Tomašev, Veska Krstajića i Mirjane Ivić, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog kasacionog suda Milom Ristić, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu protiv okrivljenog M.M. i dr., zbog krivičnog dela primanja mita iz člana 367. stav 1. Krivičnog zakonika i dr., rešavajući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz.853/10 od 04.06.2010. godine, podignutom protiv rešenja Okružnog suda u Šapcu Ki.88/07 od 01.07.2008. godine, rešenja Opštinskog suda u Krupnju Ki.113/08 od 07.07.2009. godine i rešenja Opštinskog suda u Ljuboviji Kv.56/09 od 22.07.2009. godine, u sednici veća održanoj dana 23.06.2010. godine, doneo je

P R E S U D U

Zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz.853/10 od 04.06.2010. godine se UVAŽAVA, kao osnovan, pa Vrhovni kasacioni sud:

I Pravnosnažno rešenje Okružnog suda u Šapcu Ki.88/07 od 01.07.2008. godine PREINAČUJE samo u odnosu na okrivljenog O.K. tako što OBUSTAVLJA istragu protiv ovog okrivljenog i u odnosu na krivično delo primanja mita iz člana 367. stav 1. Krivičnog zakonika, usled odustanka Okružnog javnog tužioca iz Šapca od daljeg krivičnog gonjenja.

II Pravnosnažna rešenja Opštinskog suda u Krupnju Ki.113/08 od 07.07.2009. godine i Opštinskog suda u Ljuboviji Kv.56/09 od 22.07.2009. godine UKIDA i predmet vraća Osnovnom sudu u Loznici na ponovno odlučivanje.

O b r a z l o ž e n j e

Rešenjem Okružnog suda u Šapcu Ki.88/07 od 01.07.2008. godine, obustavljena je istraga protiv M.M. zbog krivičnog dela davanje mita iz člana 368. stav 1. Krivičnog zakonika, G.R. zbog krivičnog dela davanje mita iz člana 368. stav 1. Krivičnog zakonika i O.K. samo u odnosu na jedno krivično delo primanje mita iz člana 367. stav 4. u vezi stava 1. Krivičnog zakonika usled odustanka Okružnog javnog tužioca iz Šapca od daljeg krivičnog gonjenja.

Rešenjem Opštinskog suda u Krupnju Ki.113/08 od 07.07.2009. godine O.K. dosuđeni su na teret budžetskih sredstava suda troškovi krivičnog postupka u iznosu od 42.000,00 dinara dok je za višak od 15.320,00 dinara zahtev odbijen kao neosnovan.

Rešenjem Opštinskog suda u Ljuboviji Kv.56/09 od 22.07.2009. godine, odbijena je kao neosnovana žalba okrivljenog O.K. izjavljena protiv rešenja o troškovima krivičnog postupka Opštinskog suda u Krupnju Ki.113/08 od 07.07.2009. godine.

Protiv navedenih pravnosnažnih rešenja, Republički javni tužilac podigao je zahtev za zaštitu zakonitosti Ktz.853/10 od 04.06.2010. godine i to protiv rešenja Okružnog suda u Šapcu Ki.88/07 od 01.07.2008. godine zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 7. ZKP u vezi člana 253. ZKP, a protiv rešenja Opštinskog suda u Krupnju Ki.113/08 od 07.07.2009. godine i rešenja Opštinskog suda u Ljuboviji Kv.56/09 od 22.07.2009. godine zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP i povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 193. stav 1. i stav 2. tačka 7. ZKP i člana 195. stav 1. ZKP i člana

197. stav 1. ZKP, sa predlogom da Vrhovni kasacioni sud uvaži zahtev i ukine rešenje Okružnog suda u Šapcu Ki.88/07 od 01.07.2008. godine, rešenje Opštinskog suda u Krupnju Ki.113/08 od 07.07.2009. godine i rešenje Opštinskog suda u Ljuboviji Kv.56/09 od 22.07.2009. godine i predmet vrati na ponovnu odluku prvostepenom sudu.

Vrhovni kasacioni sud je u smislu člana 422. stav 3. Zakonika o krivičnom postupku, održao sednicu veća u odsustvu uredno obavještenog Republičkog javnog tužioca, na kojoj je razmotrio sve spise predmeta, sa pobijanim rešenjima, pa je po oceni navoda u zahtevu, našao:

Zahtev je osnovan.

Iz spisa predmeta proizilazi da je istražni sudija Okružnog suda u Šapcu doneo rešenje o sprovođenju istrage Ki.88/07 od 22.11.2007. godine protiv osumnjičenih i to K.O. zbog dva krivična dela primanja mita iz člana 367. stav 1. KZ i jedno krivično delo primanje mita iz člana 367. stav 4. u vezi stava 1. KZ, M.M. zbog krivičnog dela davanja mita iz člana 368. stav 1. KZ i R.G. zbog krivičnog dela davanja mita iz člana 368. stav 1. KZ.

Okružni javni tužilac svojim podneskom Kt.289/07 od 04.06.2008. godine odustao je od daljeg krivičnog gonjenja prema okr. M.M. i R.G. zbog po jednog krivičnog dela davanja mita iz člana 368. stav 1. KZ, a protiv osumnjičenog K.O. u odnosu na jedno krivično delo primanja mita iz člana 367. stav 1. KZ i jedno krivično delo primanja mita iz člana 367. stav 4. u vezi stava 1. KZ, koja su opisana u tačkama 1 i 2 izreke rešenja o sprovođenju istrage.

Pobijanim rešenjem istražni sudija Okružnog suda u Šapcu Ki.88/07 od 01.07.2008. godine obustavio je istragu protiv osumnjičenog M.M. i G.R. zbog po jednog krivičnog dela davanja mita iz člana 368. stav 1. KZ i O.K. samo u odnosu na krivično delo primanja mita iz člana 367. stav 4. u vezi stava 1. KZ, usled odustanka OJT u Šapcu od daljeg krivičnog gonjenja, izostavljajući u rešenju odluku povodom odustanka javnog tužioca i u pogledu krivičnog dela primanja mita iz člana 367. stav 1.KZ (tačka 1 rešenja o sprovođenju istrage).

Odredbom člana 253. ZKP propisano je da istražni sudija obustavlja rešenjem istragu kad državni tužilac u toku istrage ili po dovršenoj istrazi izjavi da odustaje od gonjenja.

U konkretnom slučaju tužilac je odustao od krivičnog gonjenja protiv osumnjičenog O.K. zbog jednog krivičnog dela primanja mita iz člana 367. stav 1. KZ i jednog krivičnog dela primanja mita iz člana 367. stav 4. u vezi stava 1. KZ, a istražni sudija je postupak obustavio samo u odnosu na jedno krivično delo primanje mita iz člana 367. stav 4. u vezi stava 1. KZ, a ne i za krivično delo primanja mita iz člana 367. stav 1. KZ, čime je učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 7. ZKP u vezi člana 253. ZKP, na štetu okrivljenog a na šta se osnovano zahtevom javnog tužioca ukazuje. Kako je odredbom člana 368. stav 1. tačka 7. ZKP propisana apsolutno bitna povreda odredaba krivičnog postupka, učinjena u prvostepenoj presudi – jer nije u potpunosti rešen predmet optužbe, to bi u redovnom krivičnom postupku dovelo do ukidanja presude i vraćanja predmeta u fazu glavnog pretresa. Vrhovni kasacioni sud je pored toga imao u vidu ovlašćenje javnog tužioca da raspolaže optužbom i stoga pravo da odustane od krivičnog gonjenja već u fazi vođenja istrage po njegovom zahtevu (član 253. ZKP) ili u fazi pripreme za glavni pretres (član 290. stav 1. i 2. ZKP), ali i na glavnom pretresu.

Pravilan je stav javnog tužioca u zahtevu za zaštitu zakonitosti kada pomenutu bitnu povredu krivičnog postupka dovodi u vezu sa odredbom člana 253. ZKP jer je sud obavezan u svakoj fazi postupka protiv okrivljenog da odluči o svim tačkama optužbe, odnosno o svim krivičnim delima stavljenim na teret okrivljenom, aktom javnog tužioca.

Uzevši u obzir prirodu procesne povrede koja je učinjena postupanjem istražnog sudije Okružnog suda u Šapcu u rešenju Ki.88/07, ovaj sud je uvažavanjem zahteva preinačio isto rešenje, jer je to moguće shodno činjenicama u spisima predmeta (pisani odustanak javnog tužioca od krivičnog gonjenja osumnjičenog O.K. Kt.289/07 od 04.juna 2008. godine), a zahtev je podignut u korist okrivljenog, pa bi i prvostepeni sud u eventualno ponovljenom postupku jedino mogao obustaviti istragu protiv okrivljenog O.K. i zbog krivičnog dela primanja mita iz člana 367. stav 1. KZ.

Odlučujući o zahtevu branioca O.K. za naknadu troškova krivičnog postupka, rešenjem Opštinskog suda u Krupnju Ki.113/08 od 07.07.2009. godine O.K. je dosuđeno na teret budžetskih sredstava suda na ime troškova krivičnog postupka iznos od 42.000,00 dinara, dok je za iznos od 15.320,00 dinara zahtev odbijen. Iz obrazloženja navedenog rešenja proizilazi da okrivljenom nisu priznati troškovi za sastav žalbe protiv rešenja o sprovođenju istrage u iznosu od 11.000,00 dinara iz razloga što je takva žalba odbijena kao neosnovana, kao ni putni troškovi branioca radi prisustvovanja sprovođenju istražnih radnji u iznosu od 4.320,00 dinara iz razloga što nije bilo neophodno da angažuje branioca iz drugog grada, već je imao mogućnost da angažuje branioca iz sedišta suda, te da se radi o troškovima kojima je sam doprineo i sam morao da ih snosi, a u odnosu na troškove nastale pred Okružnim sudom u Šapcu, upućen je da njihovu naknadu traži pred tim sudom.

Rešenjem Opštinskog suda u Ljuboviji Kv.56/09 od 22.07.2009. godine odbijena je žalba okrivljenog K.O. izjavljena protiv rešenja o dosuđivanju troškova krivičnog postupka.

Osnovano se zahtevom za zaštitu zakonitosti navodi da su razlozi navedeni u prvostepenom i drugostepenom rešenju potpuno nejasni i u znatnoj meri protivrečni, čime su navedena rešenja doneta uz bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP.

Odredbom člana 197. stav 1. ZKP propisano je da kada se obustavi krivični postupak ili kada se donese presuda kojom se okrivljeni oslobađa od optužbe ili kojom se optužba odbija, izreći će se u rešenju, odnosno presudi da troškovi krivičnog postupka iz člana 193. stav 2. tačka 1. do 6. ovog Zakonika kao i nužni izdaci okrivljenog i nužni izdaci i nagrada branioca padaju na teret budžetskih sredstava.

Prema odredbi člana 193. stav 1. ZKP troškovi krivičnog postupka su izdaci učinjeni povodom krivičnog postupka od njegovog pokretanja do njegovog završetka, i izdaci za preduzete istražne radnje pre istrage.

Iz spisa predmeta proizilazi da je krivični postupak protiv okrivljenog K.O. završen rešenjem Opštinskog suda u Krupnju Ki.113/08 od 13.05.2009. godine, tako što je protiv njega obustavljena istraga pa je odlučujući o troškovima krivičnog postupka, Opštinskog suda u Krupnju bio dužan da u smislu člana 197. stav 1. ZKP, odluči o svim troškovima u skladu sa zahtevom koji je branilac okrivljenog podneo u zakonskom roku.

Odredbom člana 193. stav 2. ZKP propisano je šta obuhvataju troškovi krivičnog postupka, a tačkom 7. navedenog člana se navodi da su to i nagrada i nužni izdaci branioca, nužni izdaci privatnog tužioca i oštećenog kao tužioca i njihovih zakonskih zastupnika, kao i nagrada i nužni izdaci njihovih punomoćnika. Sledstveno tome, prvostepeni sud prilikom odlučivanja o troškovima krivičnog postupka po zahtevu branioca K.O, a drugostepeni sud prilikom odlučivanja o izjavljenoj žalbi protiv tog rešenja, nisu pravilno primenili odredbe člana 193. stav 2. tačka 7. ZKP i člana 197. stav 1. ZKP, imajući u vidu da su troškovi sastava žalbe na rešenje o sprovođenju istrage nužni troškovi, pa je pogrešan zaključak prvostepenog i drugostepenog suda da se ne radi o nužnim troškovima okrivljenog, a posebno ne iz razloga navedenih u ovim rešenjima (da je izjavljena žalba odbijena kao neosnovana).

Ovo sa razloga što se radi o dozvoljenoj žalbi u smislu člana 398. stav 1. ZKP, pa se sudovi nisu mogli upuštati u ocenu osnovanosti izjavljene žalbe, odnosno odluku o troškovima zasnivati na toj oceni.

Takođe, neprihvatljiv je i zaključak suda u odnosu na putne troškove branioca okrivljenog da se radi o troškovima kojima je okrivljeni sam doprineo, pa je primenjena odredba člana 195. stav 1. ZKP, a koja se odredba odnosi na troškove koji su prouzrokovani krivicom okrivljenog, što u konkretnoj situaciji nije slučaj.

U ponovnom postupku prvostepeni sud odlučiće o svim troškovima nastalim do okončanja krivičnog postupka.

Zbog navedenih razloga, Vrhovni kasacioni sud je uvažio zahtev za zaštitu zakonitosti kao osnovan i na osnovu člana 30. stav 1. i člana 32. Zakona o uređenju sudova ("Sl. glasnik RS" 116/08), a primenom člana 24. stav 7. ZKP i člana 425. stav 1. ZKP, odlučio kao u izreci presude.

Zapisničar-savetnik

Predsednik veća

sudija,

Mila Ristić,s.r.

Nevenka Važić,s.r.